

[Landbrugsministeren]

landbruget baseret på en jordbankordning eller indeksslåneordning ikke vil give de ønskede virkninger på grund af kursforholdene på markedet for indeksobligationer.

Med jordbankudvalgets betænkning i hånden må det overraske, at socialdemokraterne nu fremsætter et beslutningsforslag, der er identisk med grundlaget for udvalgets arbejde. Der er ikke siden udvalgarbejdets afslutning sket noget, der afgørende rækker ved udvalgets konklusioner. Beslutningsforslaget sigter mod flere investeringsformål: investering, etablering og refinansiering.

Siden foråret 1982 har det være muligt at finansiere bygningsinvesteringer med indeksslån. Realkreditinstitutternes samlede udlån af indeksslån pr. 31. december 1982 er opgjort til knap 2,9 mia kr. Landbrugets andel af disse lån er forsvindende lille. Pr. samme dato udgør landbrugets restgæld på indeksslån ca. 500.000 kr. De landmænd, der har optaget indeksslån, kan altså tælles på én hånd.

Disse oplysninger bekræfter efter min opfattelse udvalgets reserverede holdning over for indeks- og jordbanklånetanken. Når udvalget ikke har ment, at sådanne lån generelt ville hjælpe landbruget, er det efter min opfattelse ikke bare teori.

Ifølge bemærkningerne til forslaget finder socialdemokratiet tiden inde til at etablere en jordbankindeksslåneordning og angiver de ændrede kursforhold for indeksobligationer som begrundelse for, at det nu kan betale sig. Bemærkningerne til forslaget svarer af gode grunde ikke på spørgsmålet om, for hvem eller hvordan det kan betale sig.

I betænkningen foretoges en økonomisk vurdering af jordbank- og indeksslån over for traditionelle lån. Beregningerne viste, at indeks- og jordbanklån kunne have en vis interesse for låntagere uden eller med meget lav skatteevne, mens den traditionelle belåning gav den billigste løsning for låntagere med bedre skatteevne.

Socialdemokratiet må jo være enig i, at formålet er, at landmanden skal tjene penge og opnå skatteevne. Det må være målet for vores forskellige foranstaltninger.

Dette indebærer, at landmanden vil gå fra den interesserede til den uinteresserede gruppe i indekssammenhæng. Fejlen ved en stor del af den hidtidige indekss Diskussion er, at man ikke betragter fordele og ulemper dynamisk. Man ser det hver for sig. De seneste

måneders kursstigninger på obligationsmarkedet har betydet et væsentligt fald i renten på nominelt forrentede obligationer. Også inflationen må man tage i betragtning er blevet lavere.

Sammenlignet med betænkningen har den faldende rente og inflation betydet, at forskellen på debitorrenten ved lav og ved høj skatteevne er blevet mindre. Dette gælder både for indeksslån og traditionelle lån, samtidig med at renteforskellen mellem de to lånetilbud er blevet lidt indsnævret. Der er imidlertid ikke ændret noget afgørende i betænkningen.

Der har også været talt om kursstigninger på indeksobligationer. Stigningen har især vedrørt lån til socialt boligbyggeri, hvor kursen er steget med ca. 30 points. På de almindelige indeksobligationer har der kun været tale om en stigning på 8 points. Kursen på disse obligationer er nu omkring 88.

Til belysning af interessen for de realforrentede lån foretog man i betænkningen en beregning af den effektive realforrentning af forskellige låneformer baseret på sektorspecifikt indeks. I beregningerne sammenlignede man jordbanklån og indeksslån med sektorspecifikt indeks med almindelige indeksslån. Beregninger, der er baseret på kurser på indeksobligationer på henholdsvis 80 og 95 pct., viste, at jordbanklånene i begge tilfælde ville være dyrere end almindelige indeksslån. En kurs på 88 som den nuværende vil ikke ændre betænkningens konklusion på dette punkt. For så vidt angår de sektorspecifikke indeksslån er forholdet det samme. Almindelige indeksslån vil fortsat være billigere.

Også på et andet væsentligt punkt kan man i dag konstatere det samme som i efteråret. Jordbanklån og sektorspecifikke indeksslån vil være langt de dyreste for låntager.

Jeg erindrer endvidere om, at betænkningen peger på en række tekniske og juridiske vanskeligheder ved anvendelse af indeks- og jordbanklån, bl.a. tinglysningslovens regler og forholdet til efterstående panthavere, men folketinget er jo bekendt med disse problemer.

Jeg må derfor konkludere, at jordbanklån og indeksslån generelt set ikke er til fordel for nogen og allermindst til fordel for landmanden, og det var egentlig ham, der skulle have hjælp.